

Poročilo s tekmovanja Philip C. Jessup International Law Moot Court Competition 2007 v Washingtonu ter s strokovne ekskurzije v New Yorku

Ekipa Pravne fakultete, v sestavi Danijela Horvat, Mojca Neudauer, Anže Arko ter Tevž Kastelic, ki jo je vodila as. Vasilka Sancin, njen mentor pa je bil prof. dr. Danilo Türk, se je letos tretjič udeležila Philip C. Jessup International Law Moot Court tekmovanja. V skupnem seštevku je ekipa dosegla 41. mesto med 94 ekipami, ki so se uvrstile na finalni tekmovalni del v Washingtonu, oz. med skupno več kot 500 ekipami iz celega sveta, ki so se udeležile tekmovanja. Dva člana ekipe sta se uvrstila med 100 najboljših govorcev v posamični razvrstitvi, kar je doslej prvič uspelo kaki slovenski ekipi. Med več kot 300 govorcev je Tevž Kastelic dosegel odlično 34. mesto. S pisnimi memorandumi pa je ekipa zasedla 33. mesto.

Philip C. Jessup International Law Moot Court tekmovanje že od leta 1960 neprekinjeno poteka pod okriljem združenja *International Law Students Association (ILSA)* in velja za najstarejše, največje in tudi najprestižnejše tekmovanje študentov prava v svetovnem merilu.

Letošnji tekmovalni primer je obsegal problematiko članstva držav v mednarodnih organizacijah, odgovornosti mednarodnih organizacij do držav nečlanic in pravic ter obveznosti držav članic do držav nečlanic, vprašanja diplomatskega prava, predvsem privilegijev in imunitet predstavništev mednarodnih organizacij, ter problematiko razlastitve po mednarodnem pravu.

Tekmovanje je potekalo kot simulacija sodnega postopka pred Meddržavnim sodiščem v Haagu in je bilo sestavljeno iz priprave pisnih memorandumov ter ustne predstavitve argumentov v obliki zagovora pred sodnim senatom. 14. januarja 2007 je potekel rok za oddajo pisnih memorandumov (za vsako od nasprotujočih si strani – tožba in odgovor na tožbo), v katerih so predstavljeni pisni argumenti na zastavljen primer. Na tekmovanju v Washingtonu od 25. marca do 1. aprila 2007 (Shearman & Sterling International Rounds) pa smo pred simuliranim Meddržavnim sodiščem, sestavljenim iz sodnikov - posameznikov, ki se ukvarjajo z mednarodnim pravom, v angleškem jeziku ustno predstavljali argumente obeh strani v hipotetičnem sporu.

Ustni del tekmovanja v Washingtonu je potekal v štirih krogih. Vsaka ekipa je dvakrat zagovarjala tožečo in dvakrat toženo stranko v sporu. Ekipa Pravne fakultete iz Ljubljane se je soočila z ekipami iz Brazilije, Kitajske, Avstrije ter Avstralije, ki se tradicionalno uvrščajo med vodilne ekipe na tem tekmovanju. Z doseženim izkupičkom dveh zmag (proti Avstriji in Braziliji) pa se nam žal ni uspelo uvrstiti v nadaljnji krog tekmovanja.

V velikem finalu tekmovanja je ekipa University of Sydney iz Avstralije (naši nasprotniki v t.i. Preliminary Rounds) premagala Kings College London iz Velike Britanije.

V Washingtonu smo se srečali tudi z diplomati iz veleposlaništva Republike Slovenije v Združenih državah Amerike. Med drugim so nam predstavili, kako potekajo priprave na predsedovanje Republike Slovenije na predsedovanje Evropski Uniji v prvi polovici leta 2008 in katere so prioritete med našim predsedovanjem. Pred srečanjem smo si v spremstvu namestnice veleposlanika, ga. Mirijam Možgan, ogledali Belo hišo.

Sklepni akt tekmovanja se je uradno odvil v torek, 3. aprila 2007, z obiskom na sedežu odvetniške pisarne *Shearman & Sterling* v New Yorku, ki je glavni pokrovitelj celotnega

dogodka in tradicionalno organizira srečanje vseh ekip študentov, ki sodelujejo na tekmovanju v njihovi pisarni v New Yorku.

Tekmovanju je sledila strokovna ekskurzija v New Yorku, katere namen je bil seznanitev z delovanjem OZN in delom mednarodnih pravnikov v praksi.

V ponedeljek, 2. aprila 2007, smo začeli dan na sedežu Stalnega predstavništva Republike Slovenije pri OZN, kjer nas je najprej sprejel pravni svetovalec misije Marko Rakovec in nas podrobno seznanili z delovanjem misije tako samostojno v OZN kot v okviru skupnega nastopa držav Evropske Unije. Razprava je potekala tudi o vlogi stalne misije v času predsedovanja Slovenije Evropski uniji v prvi polovici leta 2008. Nato nas je na pogovoru sprejela še veleposlanica ga. Sanja Štiglic.

Sledilo je srečanje z gospo Claudine Henney, funkcionarko iz Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), ki v okviru OZN skrbi za koordinacijo humanitarne pomoči v sodelovanju s specializiranimi agencijami ZN, drugimi programi, Rdečim križem in nevladnimi organizacijami. Pogovarjali smo se predvsem o pomenu ločenosti oboroženih sil in humanitarnih delavcev na terenu.

V torek, 3. aprila 2007, smo se dopoldne udeležili seminarja o preprečevanju genocida, ki je potekal na sedežu OZN. Najprej je o relativno novem konceptu v mednarodnem pravu, t.i. 'responsibility to protect', govorila ga. Heidi Hulan, vodja sekcije za politične zadeve Kanadske misije pri OZN. Sledilo je predavanje g. ambasadorja Abdelrahima Khalila, direktorja projekta CEWARN (The Conflict Early Warning and Response Mechanism), ki se ukvarja z zbiranjem informacij na terenu in pripravljanjem poročil, da bi se preprečili konflikti še pred njihovim nastankom. Ambasador Khalil se je posvetil predvsem krizi v Afriki in še posebej v Sudanu. Poslušali smo tudi predavanje g. Johna Packerja, ki je trenutno neodvisni strokovnjak, ki svetuje mnogim vladam in mednarodnim organizacijam, v preteklosti pa je med drugim predaval na Harvard University in bil direktor Pisarne Visokega komisarja za nacionalne manjšine Organizacije za varstvo in sodelovanje v Evropi (OVSE). V svojem predavanju se je osredotočil predvsem na to, kateri so prvi znaki, ki napovedujejo genocid. Zadnji govorec je bil Dr. Bertrand G. Ramcharan, ki je trenutno profesor, ki predava pravo človekovih pravic v Ženevi, v letih 2003-2004 pa je bil v okviru ZN Visoki komisar za človekove pravice. V svojem predavanju se je osredotočil na tri točke: preprečevanje oboroženih spopadov, vloga tihe diplomacije in preprečevanje genocida. Po vsakem izmed štirih predavanj je sledila diskusija.

V sredo, 4. aprila 2007, smo si najprej na sedežu OZN ogledali prostore, kjer potekajo zasedanja Generalne skupščine, Varnostnega sveta, Ekonomskega in socialnega sveta ter se podrobneje seznanili s potekom teh zasedanj.

Sledil je sestanek v Treaty Section (Oddelek za pogodbe), kjer smo dobili izčrpen vpogled v delovanje te pisarne OZN. Seznanili smo se z dejanskim protokolom podpisovanja mednarodnih pogodb, postopkom njihove registracije na podlagi 102. člena Ustanovne listine OZN in vlogo Generalnega Sekretarja kot depozitarja mednarodnih pogodb. Po koncu tega sestanka, nas je sprejel g. Santiago Villalpando iz Codification Division (Oddelek za kodifikacijo) in nam podrobneje predstavil delovanje International Law Commission (Komisija za mednarodno pravo), ki skrbi za kodifikacijo in progresivni razvoj mednarodnega prava. Predstavitev je obsegala postopek imenovanja članov, način izbora tematike, načine za

zagotavljanje kontinuiranega dela komisije in različne možnosti uporabe rezultatov s strani držav članic OZN.

Dan se je končal s sprejemom pri g. Larryju D. Johnsonu, ki je Assistant Secretary General for Legal Affairs (Pomočnik Generalnega sekretarja ZN za pravne zadeve). Te časti smo bili še posebej veseli, saj je g. Johnson med vodilnimi možmi v OZN. Razložil nam je, kako deluje Pisarna za pravne zadeve, in se z nami med drugim pogovarjal o konkretnih vprašanjih v povezavi z letošnjim tekmovalnim problemom (privilegiji in imunitete mednarodnih organizacij, razlastitev v mednarodnem pravu) ter o pomembni vlogi Meddržavnega sodišča v Haagu. Opozoril nas je na sodne primere, izvirajoče iz delovnih razmerij med zaposlenimi v OZN in organizacijo, ter na to, kako so bili njihovi privilegiji in imunitete upoštevani pred ameriškimi sodišči.

V četrtek, 5. aprila 2007, smo se srečali z g. Goro Onojima, predstavnikom iz Office of the UN High Commissioner for Human Rights (OHCHR) – Pisarna Visokega komisarja za človekove pravice. Pogovor je bil osredotočen predvsem na reformo OZN z vidika varstva človekovih pravic; ustanovljen je bil namreč nov organ OZN, Svet za človekove pravice, ki predstavlja občuten napredek k varstvu človekovih pravic. Pogovarjali smo se tudi o situaciji v Sudanu, na Kosovu in v Vzhodnem Timorju ter o vlogi Varnostnega sveta pri varstvu človekovih pravic.

Sledilo je predavanje na Columbia Law School na temo Enforcing International Law (Uveljavljanje mednarodnega prava). Seminar je vodila prof. Lori Damrosch. Poslušali smo tri različne teme, in sicer najprej o sodbi Meddržavnega sodišča v primeru, ki ga je Bosna sprožila proti Srbiji glede zatrjevanega genocida, nato o vlogi Mednarodnega kazenskega sodišča glede krize v Darfurju, na koncu pa še o sojenju Saddamu Hussainu in pravičnosti tega. Po vsaki od obravnavanih tem je sledila diskusija, kar je bilo za nas še posebej zanimivo v povezavi s prvo temo, saj nam je situacija bliže kot študentom iz ZDA.

Udeležbo na tekmovanju in ekskurziji so nam poleg Pravne fakultete v Ljubljani z donatorskimi in sponzorskimi sredstvi omogočili še: Zavarovalnica Triglav d.d. in Ljubljanska borza, d.d., Krka, d.d., Elektro - Slovenija, d.o.o., Kovinotehna MKI, d.o.o., Talum, d.d., MFC.2, d.o.o., Peči - Keramika, d.o.o., Tensor, d.o.o., Čisto mesto Ptuj, d.o.o., ZRS Bistra, MKO d.o.o., Novoline d.o.o., Steklarstvo Vidmar, s.p.